

Dalarna avfallshantering flerbostadshus

2021-08-31

Frågor/önskemål från 24/8

Prioritera

- Samarbeta kring kommunikation med hyresgäster
- Ansvar mellan bostadsbolag och renhållare
- Gemensam skyltning
- Gemensamma utbildningskampanjer
- Nycklar till att redovisa klimatnytta förebyggande och källsortering
- Praktisk hantering av fastighetsnära insamling (insamlingsbehållare, avstånd, etc)
- Sorteringsmöjlighet i bostäderna
- Aktörer som arbetar med insamling returpapper
- Hur kan renhållare och bostadsbolag samarbeta

Källa klimatdata: Klimatpåverkan från olika avfallsfraktioner, Avfall Sverige Rapport 2019:19.
Källa mängder: Avfall web, Avfall Sverige 2020.

Omvandlingstabeller

Fraktion	Mängd insamlat per person Dalarna, kg/år	Mängd felsorterat i restavfall lägenhet Dalarna, kg/hushåll* vecka	Klimatnytta förebygga 1 kg, kg CO2e (ingen konsumtion uppstod)	Motsvarar km personbil, bensin	Klimatnytta materialåtervinna 1 kg, kg CO2e (återvunna produkter ersätter nya material och/eller energi)	Motsvarar km personbil, bensin
Plastförpackningar	8,5	0,45	2,1	17	0,6	5
Pappersförpackningar	15	0,45	0,5	4	0,2	2
Metallförpackning	2,5	0,04	2,2	18	1,8	14
Glasförpackning	22	0,06	0,8	6	0,35	3
Returpapper	20	0,17	1,1	3	0,7	6
Textilier	0,7	0,15	25	200	1,2	10
Elavfall	15	0,006	38	305	1,5	12
Matavfall	48	0,75	2,2	17	0,4	3

Affärsupplägg FNI

- Bärkehus och LudvikaHem initierade ihop med WBAB. Kopparstaden och Tunabyggen har anslutit
- Skapa en gemensam strategi och hitta en standard för fastighetsnära insamling
- Framta affärsupplägg för att ordna insamling och transport av mat- och restavfall, returpapper samt förpackningar från flerbostadshus med beaktande av grovavfall, farligt avfall, elavfall och textil.
- Inledningsvis kommunala bostadsbolagen - nästa steg erbjuda tjänsten till de privata bostadsbolagen
- Inventering av nuvarande hämtställen och mängder, karta/GIS, juridik, nuvarande och kommande krav
- Affärsupplägget avser ge stöd för att upprätta avtal mellan renhållare och bostadsbolag där modellösningar, ekonomi, dimensioneringsgrunder, prisupplägg, ansvarsfördelning, kommunikation, mm framgår.
- Utredning inväntar besked förslag på förordning förpackningar som väntas komma i november (inventering mm pågår).
- I dialog med berörda parter kan seminarium initieras

Samarbete

- DalaAvfall är ett samarbete mellan Dalarnas renhållare (Avesta vatten och Avfall, Borlänge Energi, Dala Vatten och Avfall, Falu Energi & Vatten, Hedemora Energi, Nodava, Säter, Vamas, WBAB)
- Samordnar kommunernas avfallsplanering – revidering 2022-2023 prel för perioden 2023 – 2030. Samarbete Länsstyrelsen.
- Nätverksgrupper och nätverksaktörer
- Teams grupper
- Hemsida avfallsplanering (avfallsplandalarna.se)

Sortering i köket mm

Avfall Sverige uppdaterade
Handbok för
avfallsutrymmen, okt 2018

Avfall Sverige har 2019 tagit
fram
dimensioneringsmodell för
avfallsutrymmen för
lägenheter, förskolor, skolor,
äldreboende och kontor

Handbok för avfallsutrymmen

- Tar upp alla platser och utrymmen ämnade för avlämning, förvaring och hämtning av avfall från flerbostadshus och verksamheter i anslutning till flerbostadshus.
- Ger stöd för tre olika nivåer, lagkrav (ska följas), riktlinjer (vedertagen branschpraxis), rekommendationer Utökad servicenivå).
- Process
- Arbetsmiljö
- Utrymmen
- Framkomlighet
- Dimensionering
- Insamlingsystem

Dimensioneringsmodell för avfallsutrymmen för lägenheter, förskolor, skolor, äldreboende och kontor

För att underlätta i planeringen av nya avfallsutrymmen har en Excel-modell tagits fram där behovet av kärll och yta kan beräknas. Till denna finns en användarmanual som bland annat visar

- Dimensionering av avfallsutrymmen och insamlingslösningar vid fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper
- Dimensionering vid nybyggnation men också vid införande av utsortering av matavfall, förpackningar och returpapper i redan befintliga verksamheter.
- Beräkningarna i Excel-modellen utgår från framtagna nyckeltal avseende avfallsmängder för olika fraktioner för ett antal olika verksamheter. I modellen behöver grundläggande data matas in.
- Modellen kan användas av många olika roller så som exempelvis arkitekter, fastighetsägare, byggherrar och kommuner vid bygglovsprocesser och renhållning.

Tänkbart (OBS: ej klart)

- För att nå EU:s materialåtervinningsmål krävs främst utveckling av insamling och återvinning av plastförpackningar och pappersförpackningar
 - Avfall Sverige liksom FTI och TMR förordar kommunalt insamlingsansvar
 - Ansvar kan gälla alla hushåll och blandfastigheter med både hushåll och verksamheter
 - Bostadsnära insamling ihop med mat- och restavfall
 - Övertagande kan ske etappvis, ev kan kommun anmäla när de tar över
 - Ersättning kan baseras på ex kommungrupper SKR, per ton etc
 - Föreslagna mål inom textilier innebär 70 – 90 % minskning av textilier i restavfall från 2028 till 2036. Detta ställer krav på utvecklad insamling i syfte att undvika att det läggs i restavfall. De flesta kommuner har idag separat insamling av textilier, ex på ÅVC. För att nå målen kan det behövas mer fastighetsnära insamling, men det kan också hanteras genom producenternas försorg på andra sätt.
-

Fortsatt
samarbete och
utveckling

Fortsättning

- Information om returpapper.
 - Om och hur auktorisation
 - Vilka auktoriserade
- Mallar som inkl omräkningsfaktorer (enheter)
- Ny träff när förslag förordning förpackningar finns (nov-dec)
- Sprida rapporter och goda exempel
- Länk på avfallsplandalarna.se (om avlämnare godkänner det – offentlig plats)
- Ev seminarium 2022 – utgå från affärsupplägg FNI, ny förordning – underlag avfallsplaner
- Samarbete ? Se över förutsättningar teams grupp ?